

RIVM-CvB

Programmacommissie prenatale screening dep/SEO

Datum: 7 april 2020
Locatie: GoTo Meeting vanuit eigen locatie
Verslag: (10)(2e) Het Notuleercentrum

Aanwezig:

- (10)(2e) RIVM-CvB
- (10)(2e) RIVM-CvB
- (10)(2e) Prenatale Centra
- KNOV
- VWS
- (10)(2e) namens het Platform RC
- (10)(2e) BEN
- VKGL
- (10)(2e) namens het Platform RC
- (10)(2e) VSOP
- (10)(2e) RIVM-CvB
- NVK
- NHG ook namens VVWH/LHV

Afwezig:

- VKGN
- NVOG
- (10)(2e) RIVM-GZB
- (10)(2e)

Agendalid:

- (10)(2e) NVKC

1. Welkom, opening en mededelingen

De plv. voorzitter opent de online vergadering om 15.30 uur en heet de aanwezigen welkom.

Afmeldingen zijn ontvangen van (10)(2e) (NVOG), (10)(2e) (referentielab combinatietest), (10)(2e) (10)(2e), (10)(2e) (10)(2e) (VKGN).

Mededeling

Op 1 april heeft het CvB de uitvoeringstoets NIPT opgeleverd.

Agenda

(10)(2e) is met name aangesloten voor agendapunt 2 Corona. (10)(2e) belt om 15.45 uur in en daarom wordt agendapunt 2 na agendapunt 3 besproken.

2. Corona

De programmacommissie bespreekt de crisissituatie rondom Corona en de genomen acties in het kader van de prenatale screeningen in de afgelopen weken. Uitgangspunt is dat de screeningen zoveel mogelijk doorlopen maar het CvB heeft ook alvast enkele wat-als-scenario's opgesteld.

De prenatale screening op down-,edwards- en patau'syndroom

De NIPT loopt tot op heden goed, wel monitort de NIPT-kerngroep strak welke prikpunten open zijn en zij houden dit bij op hun website. Daarnaast worden meerlingen en 16/17- jarigen versneld ingevoerd in de NIPT (zie agendapunt 4). Uitgangspunt hierbij is dat de NIPT doorgaat.

Toch heeft het CvB een document met verschillende scenario's opgesteld voor het geval de capaciteit om wat voor reden dan ook minder wordt. (Bijlage 2.1):

- Scenario 1: NIPT uitstellen: NIPT beschikbaar voor zwangere vrouwen tussen 15+0 en 19+6 weken (in plaats van 11+0 tot einde zwangerschap);
- Scenario 2: NIPT tijdelijk stoppen;
- Scenario 3: NIPT laten doorgaan.

Het RIVM-CvB geeft de voorkeur aan scenario 3 waarbij het wel van belang is dat RIVM, NIPT-consortium en RC's overzicht houden om snel te kunnen schakelen.

Vooralsnog gaat het goed in de labs en zijn er ook geen vertragingen in uitslagen. Ook voor de aanlevering van materiaal voorzien leveranciers geen problemen. Over verschuivingen in bloedafnamelocaties houden de bloedafnameorganisaties het consortium goed op de hoogte. Scenario 1 en 2 zullen uiteindelijk op een later tijdstip voor een piek zorgen. De programmacommissie gaat ook mee in scenario 3 en mocht het echt niet anders kunnen dan is scenario 1 het alternatief.

Het SEO

Het SEO loopt ook door maar hierbij zijn steeds veel vragen en onduidelijkheden. Daarom heeft het CvB met de NVOG en de BEN een landelijk beleid opgesteld dat op de RIVM-website staat en ook steeds weer aangepast wordt. Het uitgangspunt is dat het SEO doorgaat.

Toch heeft het CvB een document met verschillende scenario's opgesteld voor het geval de capaciteit om wat voor reden dan ook minder wordt. (Bijlage 2.2)

- *Scenario 1 SEO: Uitstel*
Dit scenario is geen optie.
- *Scenario 2 SEO: Tijdelijk stoppen*
Dit scenario heeft zeer grote en onwenselijke gevolgen.
- *Scenario 3: Bij onvoldoende capaciteit bij de PND-centra (vervolgzorg)*
Bij ziekte van GUO-echoscopisten of verlaagde capaciteit bij PND- centra kan men GUO1 regionaal elders laten plaatsvinden (bijvoorbeeld in eerstelij) of bij incompleet SEO niet doorverwijzen met het nodige risico.
- *Scenario 4 (in bijlage scenario 5): Onvoldoende capaciteit bij de echoscopisten: deel van het SEO uitvoeren (uitgekleed SEO)*
Bij ziekte echoscopisten ziek of onvoldoende capaciteit kan men afspraken maken over welk deel van het SEO dan het belangrijkste is en dit meenemen in een verkort SEO. Daarnaast is het een optie om minder tijd te besteden aan de opslag van beelden.
- *Scenario 5 (in bijlage scenario 6) SEO: Doorgaan*
Hierbij zullen wel een aantal tijdelijke maatregelen/ landelijke afspraken gemaakt moeten worden hoe dit te regelen. Zie ook tijdelijk beleid op de RIVM-website.

Het advies is om door te gaan met het SEO maar met tijdelijke maatregelen. Op de website staat het advies om het SEO rond 19 weken te plannen. Indien de zwangere klachten heeft, kan het onderzoek ook nog twee weken later uitgevoerd worden in de hoop dat de zwangere dan weer beter is. In principe worden geen echo's uitgevoerd bij vrouwen met klachten, tenzij de zwangere te dicht bij de 21 wekengrens komt. Dan wordt de echo uitgevoerd met persoonsbeschermende middelen. Deze spreukuren zijn inmiddels ook gestart.

Tot nu toe werkt de uitvoering van het SEO nog goed en bij ziekte van echoscopisten kan alles onderling nog opgevangen worden. De BEN heeft inmiddels een flexpool van echoscopisten opgezet voor centra die tekorten aan echoscopisten ervaren. Deze echoscopisten zijn ook bereid om te reizen indien nodig. SEO-echoscopisten die elders te werk gesteld worden zullen dit aan het RC melden.

Scenario 3 is regionaal gezien een goed scenario bij te volle PND-centra maar lost niet het probleem voor de SEO op. In Brabant, waar de grootste Coronapieklag, zijn voornamelijk geen capaciteitsproblemen ervaren en de hoop is dat dat ook geldt voor de rest van Nederland. Gezien de afschaling op andere activiteiten houden echoscopisten nu ook wat meer tijd over voor het SEO.

Een goed tussenscenario is het benutten van de capaciteit in het hele land als er in bepaalde regio's knelpunten ervaren worden. Met ondersteuning van de RC's en de flexpool van de BEN kan voor die regio's een oplossing gezocht worden. Als het al spaak loopt zal dat eerder in de ziekenhuizen zijn. Dan moet eerst gekeken worden of een ander echocentrum in de regio het SEO kan uitvoeren. Desnoods in een andere regio ook al moet de zwangere daarvoor langer reizen. Het CvB zal dit scenario opnemen in het document. **(Actie)**

Vanwege stabilisering van het aantal besmettingen lijkt het erop dat er van het zwartste scenario geen sprake zal zijn. Desondanks wil het CvB toch weten wat het alternatief moet zijn als er onverhoopt toch snel andere maatregelen genomen moeten worden.

Het Platform is in eerste instantie van mening dat scenario 4 geen optie is. Indien de echoscopist een SEO maakt moet dit gewoon goed gebeuren conform de kwaliteitseisen. Daarnaast vraagt dit scenario ook veel extra uitleg aan zwangeren en kan het een gevoel van onveiligheid en onduidelijkheid geven. Het Platform wil ook eigenlijk nu nog niet voor een noodscenario kiezen. Volgens de BEN is het zeer belangrijk om de screening te allen tijde in de lucht te houden. Scenario 4 voor een uitgekilde echo lijkt dan toch het beste alternatief. Met als daarbij: minder moeite doen voor de opslag van perfecte beelden en daarna vooral kijken naar items waarvan bekend is dat ze de meeste impact hebben zoals hart en bovenlip. Het CvB past dit scenario aan. **(Actie)**

3. Mededelingen en korte beslispunten

In bijlage 3.1 enkele mededelingen en wat korte beslispunten die kort toegelicht worden.

buiten verzoek

2. Corona en bijscholing counseling

Veel bijscholingen in de regio zijn afgezegd. RC's hebben landelijk besloten de actieve uitnodigingen voor TrainTool voornamelijk tot aan de zomer te stoppen. Zorgverleners die dat zelf wensen, kunnen zich aanmelden voor TrainTool bij het betreffende Regionaal Centrum door een mail te sturen.

buiten verzoek

buiten verzoek

4. Vergunning NIPT: inclusie van 16- en 17-jarigen zwangeren en vrouwen die zwanger zijn van een meerling

Vrouwen die zwanger zijn van een meerling of 16- en 17-jarige zwangeren komen tot nu toe alleen in aanmerking voor de combinatietest.

VWS heeft op 24 maart 2020 een vergunning verleend voor de inclusie van vrouwen zwanger van een meerling en 16- en 17-jarige zwangeren in de TRIDENT-onderzoeken.

Mede in verband met dreigende capaciteitsproblemen (NT-echoscopisten) door COVID-19 in de regio wordt de inclusie van bovengenoemde groepen versneld geïmplementeerd.

Dit betekent dat de volgende activiteiten gestart zijn:

- RIVM-CvB: Het aanpassen van de voorlichtingsmaterialen en deskundigheidsbevordering counselors in afstemming met het NIPT-kernteam en afgevaardigden van de werkgroep voorlichting en deskundigheidsbevordering (die worden nog gevraagd).
- RIVM-CvB samen met afgevaardigden van het NIPT-kernteam: Uitleg voor Counselors over:
 - o 1) de betrouwbaarheid van de NIPT bij meerlingen (te gebruiken tijdens de counseling).
 - o 2) toestemming vragen en vastleggen van ouders of voogd van de 16- en 17-jarige zwangeren. VWS gaat het besluit Bevolkingsonderzoek nog aanpassen zodat 16- en 17-jarige zwangeren zelf zonder toestemming kunnen besluiten over deelname.
- Peridos: Er is een sprintteam opgericht voor de invoering meerlingen, 16- en 17-jarigen in Peridos en de informatiesystemen van de labs. In dit team zijn naast medewerkers van Peridos ook het RIVM-CvB en de NIPT-labs vertegenwoordigd.

Het streven is om alle bovengenoemde activiteiten op 2 juni 2020 rond te hebben.

De generieke uitslagtekst wordt nu opgesteld met in de disclaimer een verwijzing naar de voorlichting op de website. De werkgroep Voorlichting en deskundigheidsbevordering zorgt ervoor dat alle teksten op B1-niveau aan het voorlichtingsmateriaal toegevoegd zullen worden.

5. Folders dep en SEO

buiten verzoek

6. Notulen 13 februari 2020

Het verslag van 13 februari 2020 wordt ongewijzigd vastgesteld.

De definitieve versie van de notulen van 12 december 2019 is in bijlage 6.1 bijgevoegd.

Actielijst:

Het CvB zal de status van de actiepunten beoordelen.

7. Data 2020

Vergaderdata 2020

- Dinsdag 16 juni van 14:30 tot 17.00 uur
- Dinsdag 29 september van 14:30 tot 17.00 uur (**Extra**)
- Donderdag 5 november van 14:30 tot 17.00 uur
- Donderdag 10 december van 14:30 tot 17.00 uur

8. Rondvraag en sluiting

(10)(2e) vraagt in hoeverre de uitrol van het eerste trimester SEO achterstand heeft opgelopen door Corona. Tot nu toe verloopt alles redelijk volgens planning. Het CvB kijkt van dag tot dag of leden van de projectgroepen in de gelegenheid zijn mee te denken. Er ligt iets minder druk op de projectgroepen. De komende tijd gaat het CvB kijken welke gevolgen dit heeft voor de planning en zal de programmacommissie hiervan ook op de hoogte houden. Wordt vervolgd. Er volgt binnenkort ook nog een rapport van de PND-centra voor VWS met betrekking tot de capaciteit.

Het RIVM-CvB ontvangt de complimenten voor de wijze waarop het in deze crisistijd richtlijnen heeft weten te ontwikkelen om de uitvoerenden snel duidelijkheid te kunnen geven.

Het formulier om vacatiegeld aan te vragen kan compleet ingevuld en ondertekend, voorzien van alle (gescande) openbaar-vervoerbewijzen en/of parkeerkaarten gestuurd worden naar [10\(2e\)@rivm.nl](mailto:10(2e)@rivm.nl).

De plv. voorzitter sluit de vergadering om 16.35 uur en dankt de aanwezigen voor hun inbreng.

Actielijst			
Nr.	Actie	Wie	Afgehandeld op
1.	Terugkoppelen standpunt NVOG inzake GUO-1 indicatie bij 19 weken en daarna aanpassen tekst hierover in de kwaliteitsstandaard	WM	
2.	Nalopen welke gegevens in dataset SEO verplicht ingevuld moeten gaan worden conform de kwaliteitsstandaard	WvdW/LC	zsm
3.	Toevoegen aan het document Coronavirus en tweede trimester SEO : <ul style="list-style-type: none"> • Tussenscenario • Scenario 4/5: optie 1 minder perfecte beeldopslag en 2. Alleen belangrijke items beoordelen 	LC	zsm
4.	Aanpassen in document Kwaliteitseisen SEO-echoscoopist: §1.5 aantal verrichtingen op basis van besprokene naar aanleiding van eerste trimester SEO	LC	zsm